

РЕШЕНИЕ

№ 149

гр. Варна, 27.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Виолета Т. Неделчева
като разглежда докладваното от Мария Кр. Маринова Въззивно гражданско дело № 20223000500327 по описа за 2022 година
за да се произнесе, взе предвид следното.

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК. Образувано по подадена въззивна жалба от Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, гр.София, чрез процесуалния представител адв.З.Х., против решение № 83/25.05.2022г., постановено по гр.д.№ 312/21г. по описа на РОС, в частите му, с които: 1/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, чл.86 от ЗЗД да заплати на Д. Н. С., сумата, представляваща разликата над 500 лв. до 57 500лв. /т.е. сумата от 57 000лв./, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на настъпила смърт на С. Ц. С. при ПТП, настъпило на 12.11.2016г., по вина на водача на незастрахования л.а. „Рено“, модел 16 „Меган“ с рег. № NU 526 AV, с обичайно пребиваване в чужда държава, управляван от водача Т. С. Х.-Г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 26.02.2022г., до окончателното изплащане; 2/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, чл.86 от ЗЗД да заплати на И. Я. Г. сумата, представляваща разликата над 30 000лв. до 55 000лв./т.е. сумата от 25 000лв./, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на настъпила смърт на С. Ц. С. при ПТП, настъпило на 12.11.2016г., по вина на водача на незастрахования л.а. „Рено“, модел „Меган“ с рег. № NU 526 AV, с обичайно пребиваване в чужда държава, управляван от водача Т. С. Х.-Г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 26.02.2022г. до

окончателното изплащане; 3/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, чл.86 от ЗЗД да заплати на Р. Я. И. сумата, представляваща разликата над 30 000лв. до 55 000лв./т.е. сумата от 25 000лв./, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на настъпила смърт на С. Ц. С. при ПТП, настъпило на 12.11.2016г., по вина на водача на незастрахования л.а. „Рено“, модел „Меган“ с рег. № NU 526 AV, с обичайно пребиваване в чужда държава, управляван от водача Т. С. Х.-Г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 26.02.2022г. до окончателното изплащане; 4/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ да заплати на адвокат П. С. от САК на осн. чл.38, ал. 2 от ЗАДВ. сумата, представляваща разликата над 2 345лв. до 4 880лв. /т.е. сумата от 2 535лв./ - адвокатско възнаграждение; 5/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Окръжен съд - Разград сумата, представляваща разликата над 2 420лв. до 6 700 лв. /т.е. сумата от 4 280 лв./, представляваща държавна такса върху уважения размер на исковете, на осн. чл.78, ал.6 от ГПК, вр. чл.83, ал.2 от ГПК. В жалбата се твърди, че решението в обжалваните му части е неправилно, като постановено в противоречие с материалния закон, при съществени нарушения на съдопроизводствените правила и поради необоснованост по изложените в същата подробни съображения. Претендира се да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което предявените искове бъдат отхвърлени за горепосочените им части. Претендират се разноски.

Въззиваемите Д. Н. С., И. Я. Г. и Р. Я. И. в депозирания отговор по въззивната жалба в срока по чл.263, ал.1 от ГПК чрез процесуалните си представители адв. Н.Д. и адв.П.С. поддържат становище за нейната неоснователност и молят решението на РОС да бъде потвърдено в обжалваните му части. Претендират разноски.

За да се произнесе, съдът взе предвид следното.

В исковата си молба ищците Д. Н. С., И. Я. Г. и Р. Я. И. излагат, че с влязла в сила присъда, постановена по НОХД №433/17г. по описа на РОС, Т. С. Х.-Г. е призната за виновна в причиняване по непредпазливост на 12.11.2016г. на път Е-70 гр.Разград-гр.Русе, при км.54+720, смъртта на С. Ц. С. при реализирано ПТП с л.а. „Рено“, рег.№ NU 52 SAV. Първата ищца е негов наследник по закон, преживяла съпруга, а втората и третата са били отглеждани от С.С. от ранната им детска възраст като техен баща /за период от над 30 години-от сключване на брака му с Д.С./. В резултат от смъртта му ищците преживели огромен стрес, страдат от необратимата му загуба, и понастоящем не могат да се съвземат, загубили са своята морална, финансова, съпругеска и бащина опора. За втората и третата ищца С.С. се е грижил като за свои деца, те не са имали друга бащина грижа и изживяват смъртта му изключително тежко, още повече предвид нелепия начин, по който същият е загинал. Към момента на настъпване на ПТП за л.а. с рег.№ NU 526 AV /обичайно пребиваващ в друга държава/ не е имало валидно сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, което обуславя на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ пряката отговорност на ответника Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни

застрахователи“ да обезщети претърпените от ищите в резултат от смъртта на С.С. вреди. Същите заявили на 02.11.2021г. извънсъдебните си претенции към Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, по които бил постановен отказ за изплащането на обезщетение. Предвид гореизложеното претендират ответникът да бъде осъден да заплати на всяка от трите ищци сумата от по 150 000лв., представляваща обезщетение за претърпените от всяка от тях неимуществени вреди-морални болки и страдания от загубата на С. Ц.С., ведно със законната лихва върху всяка от главниците, считано от датата на завеждане на извънсъдебната претенция-02.11.2021г. до окончателното изплащане.

Ответникът Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ в депозирания писмен отговор в срока по чл.131 от ГПК оспорва предявените искове. Не оспорва механизма на ПТП, настъпило на 12.11.2016г., и вината на водача на л.а. „Рено“, с английски рег.№ NU 52 CAV T. С. Х.-Г.. Не се оспорва и обстоятелството, че ищите са спазили процедурата по чл.511 от КЗ, като са заявили извънсъдебната си претенция към НББАЗ на 02.11.2021г., по която е постановен отказ на 19.11.2021г. Твърди, че за идентични претенции ищите са предявили искове и против Гаранционен фонд, което дело е образувано по-рано и е висящо. Оспорва изключителната вина на водача на л.а., като твърди, че е налице съпричиняване от страната на С.С., т.к. същият се е движил с концентрация на алкохол в кръвта, през тъмната част от денонощието по междуселищен път, по средата на пътното платно. Оспорва размера на претендираните обезщетения като завишен, несъответен на претърпените вреди, съобразно принципа на справедливост, произтичащ от чл.52 от ЗЗД, както и като несъобразен с трайната съдебна практика по аналогични случаи. Твърди и, че не дължи лихви от датата на завеждане на извънсъдебната претенция, т.к. не е изпаднал в забава от този момент. Приложим е чл.496, ал.1 от КЗ и съгласно неговите разпоредби началният срок, от който текат лихви е от датата на произнасяне по претенцията, а ако такава няма, от изтичане на 3 месечния срок за произнасяне.

С влязлото в сила в тези му части първоинстанционно решение главните искове са уважени до размерите от 500лв. за първата ищца и от по 30 000лв. за втората и третата ищци, ведно със законна лихва върху главниците, считано от 26.02.2022г. до окончателното изплащане, както и са отхвърлени до пълния претендиран размер от по 150 000лв. за всяка ищца, а акцесорните искания са отхвърлени за периода от 02.11.2021г. до 25.02.2022г.

Съдът, след като съобрази събраните по делото доказателства и приложимия закон, приема за установено от фактическа и правна страна следното.

Предявени са искове с пр.осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ.

Между страните не е спорно, а и от представените по делото присъди №46/17.10.2018г. по НОХД №433/17г. по описа на РОС, протоколно определение от 20.11.2019г. по НОХД №433/17г. по описа на РОС, решение № 53/05.04.2019г. по ВНОХД №1/19г. по описа на ВАпС и решение № 176/04.10.2019г. по н.д. № 679/19г. по описа на ВКС, се установява, че с влязла в сила присъда Т. С. Х.-Г. е призната за виновна в това, че на 12.11.2016г. в землището на с.Осенец, обл. Разград, на път 1-2 км.54+720 м. в

посока от гр.Разград към гр.Русе, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил "Рено" с рег. № NU 52 SAV, нарушила правилата за движение - чл.20, ал.2 от ЗДвП - като водач на МПС не изпълнила задължението си при избиране скоростта на движение да се съобрази с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с характера и интензивността на движението и с конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие и чл.77 от ЗДвП - като водач на МПС не изпълнила задължението си при заслепяване да намали скоростта и при необходимост да спре, в резултат на което по непредпазливост причинила смъртта на С. Ц. С., поради което и на осн. чл.343, ал.1, б.,в", вр. чл.342, ал.1 от НК, във, вр. чл.55 от НК ѝ е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година и 6 месеца, изпълнението на което е отложено за срок от 3 години, както и наказание лишаване от право да управлява МПС за срок от 1 година и 6 месеца.

Също не е спорно, а и се установява приложените писмените доказателства по приобщеното към доказателствения материал по делото гр.д. №11423/17г. по описа на СГС, че лек автомобил "Рено" с рег. № NU 52 SAV към датата на събитието е имал обичайно местопребиваване на територията на Великобритания, както и, че не е имал сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Видно от същото дело е и, че с влязло в сила решение са отхвърлени претенциите на настоящите ищци за присъждане обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди от смъртта на С.С. против Гаранционен фонд поради липса на пасивна материалноправна легитимация.

На осн. чл.300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. С оглед това и тези горепосочени факти се приемат за установени от съда така, както са посочени във влязлата в сила част от присъдата по НОХД № 433/17г. по описа на РОС.

На осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, предвид настъпилото на 12.11.2016г. застрахователно събитие на територията на Република България с участието на виновен водач, който е управлявал моторно превозно средство, което е незастраховано и обичайно се намира в държава членка/към посочената дата Великобритания/ НББАЗ е пасивно материалноправно легитимирано да отговаря по претенциите на ищите за обезвреда. Изпълнено е и процесуалното условие по чл.511, ал.3 от КЗ за отправяне на писмена претенция за заплащане на обезщетение към НББАЗ /получена на 02.11.2021г./, като по същата е постановен отказ на 19.11.2021г.

Съгласно показанията на св.А.И., същият е първи братовчед на починалия С.С. и до смъртта му са поддържали ежедневно връзка, гостували си и семейно. Д. и С. се оженили 1980г. Децата на Д. били на около 4-5 години, когато се събрали. Отгледал двете ѝ деца като родител, съвестно, с много внимание. Не обръщал толкова внимание на собствените си деца, колкото на тях. С.С. бил военен, получавал хубава заплата, грижил се много за семейството си, държал на него. Били нормално семейство, уважавали се и се разбирали, постоянно били заедно, помагали си. За смъртта му разбрал от Д.,

тя му се обадила, разказала, че бил блъснат с автомобил, попилян на парчета и са го събирали с лопата. На погребението бил в чувал. Внезапната му смърт им се отразила много зле, били отчаяни, не знаели какво да правят. Все още скърбят за него, съжаляват, когато се чуват по телефона, все още са тъжни.

Съгласно показанията на св. Б.Брянова същата познава ишците от 1976г. Живеели в Разград, както и тя. Първият мъж на Д. бил шофьор в партията. Изоставил Д. с децата и повече не ги е погледнал. Със С. Д. се събрала 1980г. и от тогава той поел отглеждането на децата /тогава на 5 и 7 години/, изучил ги, направил всичко, което един родител прави за децата си, независимо, че не им е биологичен баща. Отношенията в семейството били нормални. С. се грижил за всичко, даже и за внучетата-децата на голямата дъщеря, на която направил и сватбата. Не е чувала за собствените си дъщери да се грижи така, както за дъщерите на Д.. От 2004г.-2005г. свидетелката живее в Омуртаг, при майка си, но се чуват по телефона. За жестоката му смърт /бил разкъсан на парчета/ разбрала от Д., присъствала на погребението, бил в чувал. Ишците били съкрушени психически. И понастоящем още не са се съвзели, не са се възстановили. Когато се чуват по телефона, Д. споделя, че ѝ е много тежко, не може да го преодолее, независимо, че не е сама, защото живее при дъщеря си.

Съгласно показанията на св.С.С., същият познава С.С. от детските си години. Познава Д., не познава И. и Р.. В деня, в който починал, били заедно в заведение, празнували юбилейна среща. Бил емоционален, по-скоро тъжен, споделил, че понастоящем жена му не е в Разград, а живее в Бургас, не е споменава какви са личните им отношения, не му е споделял.

Съгласно показанията на св.Т.Т., същият познава С.С. от с.Езерче като съсед. Той дошъл да живее в с.Езерче, свидетелят имал родители там, ходил при тях през почивните дни и тогава го е виждал. Знае, че не се разбирал много със съпругата си преди инцидента. Продали някакъв апартамент и отишли да живеят в Бургас, а той останал на село. Виждал е И. да идва при него, не е виждал и не познава Р.. Проблемът бил, че той не искал да продават апартамента и да ходят в Бургас, а те го натискали за това.

Съгласно заключението на комплексната СПЕ от 21.04.2022г. на в.л.Т.К., кредитирано от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните, новината за възникналия инцидент-ПТП, при който е загинал С.С., е била неочаквана, внезапна, при тежки обстоятелства, вкл. свързани с невъзможността ишците да видят тленните му останки и да се „сбогуват“ на психоемоционално ниво. Трите ишци са изпитали чувства, описани като шок с прояви на високо ниво на тревожност, паника и страх. В първите няколко месеца след загубата му поведението им е повлияно от т.нар. „траурна реакция“, която е естествена реакция на загубата. Проявите на нормална скръб се изразяват най-вече чрез чувствата тъга, гняв, тревожност, самота, както и известни промени в поведението-нарушения на съня, социално отдръпване. Тези реакции и чувства са отшумели в рамките нормалния период. Не се идентифицират данни за интензивно протичали нарушения, до степен, налагаща да се търси лекарска помощ. И трите ишци са с изградени и устойчиви личностови структури, т.е. разполагат с ресурси да отработят негативните реакции от загубата. Понастоящем и у трите не се наблюдават симптоми на т.нар. усложнена /патологична/ скръб вследствие от травмата, които да водят до емоционален дисбаланс, наличие на повишена тревожност

и нарушаване функционирането на личността. От събитието е изминал период от 5 години, време, в което обичайно здравата, хармонична личност успява да намери стратегии за справяне с негативните чувства и преживявания.

Ишците са съответно съпруга и трайно отглеждани от починалия небιологични деца, със създадена връзка и чувства между него и тях, каквито са отношенията между родител и дете, предвид което и съгласно разрешенията, дадени в ППВС №4/25.05.1961г. и ППВС №5/24.11.1969г., са легитимирани да претендират обезщетение за търпените от смъртта му неимуществени вреди, които вреди са в пряка причинно-следствена връзка с осъщественото от виновен водач при условията на чл.511, ал.1, т.3 от КЗ противоправно деяние, установено с влязла в сила присъда.

Съгласно чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението - такива при причиняване на смърт са възрастта на увредения, общественото му положение, обстоятелствата, при които е настъпила смъртта му, отношенията между починалия и близкия, който търси обезщетение и др. - ППВС №4/23.12.1968г. При определяне на справедливото обезщетение за неимуществени вреди, следва да се вземат предвид във всеки конкретен случай установените по делото конкретни обстоятелства, свързани с характера и тежестта на увреждането, интензитета и продължителността на претърпените физически и емоционални болки и страдания, а така също и икономическото състояние в страната към момента на увреждането, израз на което е и минималната застрахователна сума по задължителната застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите за неимуществени и имуществени вреди в следствие увреждане или смърт. Като паричен еквивалент на претърпените болки и страдания справедливите обезщетения за неимуществени вреди изискват съобразяване на конкретните икономически условия, чийто обективен белег са и посочените лимити, макар да нямат самостоятелно значение по отношение на критерия за справедливост. От своя страна икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие се влияят от множество фактори, като минимална работна заплата/към момента на деликта 420лв./, инфлационни процеси/0, 1% за 2016г./, нарастване на цените и др.

Починалият е бил на възраст от 75 години при настъпване на ПТП, но няма данни за това да е страдал от тежки физически заболявания, напротив бил е жизнеспособен и деен. От съвкупния анализ на събраните по делото гласни доказателства се установява, че между съпрузите от една страна и от друга страна между децата на съпругата и него е имало нормалната емоционална връзка, отличаваща се с обич, привързаност, грижа, уважение и подкрепа. Съпрузите са били заедно от 1980г., когато децата са били съответно на 5 и 8 години. Безпротиворечиво свидетелите, които са имали дълготрайни наблюдения върху живота на семейството - Б.Б. /макар и живуща в гр.Омуртаг от 2005г. същата е поддържала връзка със семейството, вкл. между тях е съществувала близост, след като е била известна от Д.С. за смъртта на С.С., поканена да присъства на погребението му и е присъствала

на същото, за да изрази уважението си към починалия и моралната си подкрепа за близките му/ и А.И., последният и близък роднина на починалия, сочат, че той е отглеждал децата на съпругата си като техен баща, с много любов и внимание, със създадена връзка и чувства между него и тях, каквито са отношенията между родител и дете, вкл. те са го припознавали като техен баща, за разлика от биологичния си баща, с когото, след като е изоставил майка им, не са подържали отношения, подкрепата от негова страна продължила и след като израснали и създали свои семейства. Показанията на св.С.С. и Т.Т. не разколебават горните изводи. От една страна никой от тези свидетели няма непосредствени и дълготрайни наблюдения върху живота на семейството - св.Станчев познава починалия от дете, но не познава отглежданите от него със съпругата му от ранна детска възраст И. и Р., а последното не предполага особена близост и множество наблюдения. Даваните от него свидетелски показания в други производства не могат да бъдат ценени в настоящото. Именно и с цел непосредственото събиране на неговите показания в настоящото производство той е бил призован и разпитан като свидетел. В настоящите си показания сочи, че не помни какво е казал в другото производство, но го потвърждава. Така той не свидетелства в настоящото производство за конкретен факт, който да се приеме за установен по делото с тези му показания. Св.Т. е виждал починалия спорадично като съсед на родителите му в с.Езерче, където С.С. е имал наследствена къща от родителите. Според показанията той е отишъл да живее в с.Езерче, когато продали апартамента в гр.Разград, а жена му отишла Бургас, като той не е бил съгласен да се продава апартамента, а те настоявали. Обстоятелството, че в семейството е имало разногласия по въпроса дали да се продава жилището в гр.Разград и това, че съпругата е отишла в гр.Бургас да помага в отглеждането на децата на малката си дъщеря не водят до извод за трайно разстройство в отношенията на съпрузите, за лоши отношения и фактическа раздяла, за изпразнен от съдържание брак, който е съществувал само формално. Извън горното и според посоченото в СПЕ при освидетелстването на ищите продажбата на апартамента и преместването на Д. С. в Бургас, за да помага в отглеждането на децата на малката ѝ дъщеря, е осъществено след смъртта на С.С., а не преди това, като след пенсионирането си С.С. е заживял в наследствената си къща в с.Езерче, където обичал да отглежда зеленчуци, имал и малко стопанство с животни, а Д.С., т.к. продължавала да работи като готвачка в гр.Разград, отивала при него през почивните дни. Касае се за начин, по който семейството е организирано препитанието си, вкл. чрез поддържане от С.С. на стопанство в с.Езерче /отстоящо на 17 км. от гр.Разград/, а от Д.С. чрез работа по трудов договор, а не за настъпила фактическа раздяла. От свидетелските показания и СПЕ се установява, че смъртта на С.Станчев е била изживяна тежко от ищите. Първата е загубила своя съпруг, с когото е съжителствала в хармонични отношения 36 години, втората и третата ищца са загубили човека, когото те са чувствали от ранна детска възраст като техен баща, който ги е отглеждал, обичал и подкрепял, вкл. и след като са станали самостоятелни и имащи свои семейства. Изживели са шок с прояви на високо ниво на тревожност, паника, страх. Месеци след смъртта му, поведението им е повлияно от траурната реакция на загубата. Обстоятелството, че 5 години след смъртта му /време, в което, според СПЕ обичайно здравата, хармонична личност успява да намери стратегии за справяне с негативните чувства и

преживявания/ при тях не се наблюдават симптоми на усложнена /патологична скръб/ не означава, че изобщо не са имали негативни преживявания или, че ако и да са имали, те са били незначителни.

Съобразявайки продължителността и интензитета на претърпените неимуществени вреди по повод преживяната загуба, възрастта и общественото положение на починалия, обстоятелствата, при които е настъпила внезапната му трагична смърт, степента на родствена близост, действителното естество и съдържание на отношенията в семейството на починалия, силната емоционална привързаност между членовете на семейството, мястото, което той до смъртта си е заемал в живота на всяка една от ищците, тяхната възраст към момента на загубата му, емоционалния отговор за смъртта му, необратимия характер на понесените морални болки и страдания, обществено-икономическите условия в страната към момента на проявление на вредите и към настоящия момент, нивата на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент, съдът приема, че обезщетението за първата ищца следва да се определи в размер на 115 000лв., а за останалите две на по 110 000лв., явяващ се съобразен с така установените в производството, че са търпени от ищците емоционални болки и страдания от загубата на С. С.

По възражението за съпричиняване.

По въпроса за предпоставките за намаляване на обезщетението за вреди при принос на пострадалия, съществува задължителна практика - ППВС №17/1963г. Последователно е застъпването от ВКС /напр. решение №97/29.06.2019г. по т.д. №1084/15г. II т.о., решение №60097/13.09.2021г. на ВКС по т. д.№1600/20г., II т.о. и множество други/ принципното становище, че при въведено от ответника в срок възражение за наличие на съпричиняване той следва да докаже, при условие на пълно главно доказване, конкретния обективен принос. Приложението на чл.51, ал.2 от ЗЗД е обусловено от наличието на категорично доказани в процеса действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е създал предпоставки и/или възможност за настъпване на увреждането. Съдът приема, че такива в случая са налице, вкл. обстоятелството не се оспорва от насрещната страна. Съгласно мотивните части на постановените от наказателния съд присъди и решения пострадалият се е движил в тъмната част от денонощието на път извън населено място, в дясната лента от пътя, попътено на движещите се на нея автомобили, на разстояние от около 2, 03 м. от десния ѝ край/т.е. почти в центъра на лентата за движение на автомобилите/, с неособено стабилна походка, предвид леката степен на алкохолно опиянение/1, 22 промила/, в което се е намирал.

Съгласно разпоредбата на чл.108, ал.2, т.1 от ЗДвП пешеходците могат да се движат по платното за движение, противоположно на посоката на движението на пътните превозни средства, по възможност най-близо до лявата му граница, когато няма тротоар или банкет или е невъзможно те да бъдат използвани. Не е спорно, че на пътят, извън населено място, на който е настъпило ПТП, не е имало тротоар или банкет, по който да се движи пострадалият пешеходец, но същият, движейки се по платното за движение е следвало да се движи противоположно на посоката на движението на пътните превозни средства и по възможност най-близо до лявата му граница. В

нарушение на цитираната разпоредба същият се е движил попътно на посоката на движението на пътните му превозни средства и почти в средата на тяхната лента за движение. С това си поведение пострадалият не е положил необходимата грижа за своята безопасност, вкл. съобразяване с приближаващото превозно средство, като пряко и непосредствено е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат. Определеният от първоинстанционния съд процент съпричиняване, а именно 50%, не се оспорва от въззивника, нито от въззиваемите в отговора на въззивната жалба, напротив, твърди се, че той е признат от тях още с исковата молба. При липсата на оплаквания във въззивната жалба по това обстоятелство и съдът приема, че съпричиняването възлиза на 50%.

С приложение на този процент обезщетенията следва да се редуцират, съответно до 57 500лв. за преживялата съпруга и до 55 000лв. за втората и третата ищца.

По отношение лихвата за забава върху претендирани суми.

Предвид необжалване от ищите отхвърлянето от първоинстанционния съд на претенцията им за присъждане на законна лихва върху присъдените им главници за периода от 02.11.2021г. /датата на подаване на писмената претенция пред НББАЗ/ до 25.02.2022г., и влизането в сила на решението в тази му част, понастоящем искането е само за периода от 26.02.2022г. до окончателното изплащане. Датата 26.02.2022г., следхожда датата на подаване на исковата молба-12.11.2021г., съответно законна лихва се следва от датата, от която понастоящем се претендира до окончателното изплащане.

Предвид съвпадане крайните изводи на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, решението на РОС в обжалваните му части следва да бъде потвърдено. На осн. чл.38, ал.2, вр. чл.38, ал.1, т.2 от ЗА и направеното искане на процесуалния представител на въззиваемите адв.П. С. следва да бъде присъдено адв.възнаграждение, определено в размерите по чл.7, ал.2, т.5 от Наредба №1/04г. на ВАДвС, съобразно материалния интерес пред настоящата инстанция /общо 107 000лв./ или сумата от 3 670лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №83/25.05.2022г., постановено по гр.д. №312/21г. по описа на РОС, **в частите му**, с които: **1/** е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, чл.86 от ЗЗД да заплати на Д. Н. С. сумата, представляваща разликата над 500лв. до 57 500лв./т.е. сумата от 57 000лв./, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на настъпила смърт на С. Ц. С. при ПТП, настъпило на 12.11.2016г., по вина на водача на незастрахования л.а. „Рено“, модел 16 „Меган“ с рег. № NU 526 AV, с обичайно пребиваване в чужда държава, управляван от водача Т. С. Х.-Г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 26.02.2022г., до окончателното изплащане; **2 /** е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, чл.86 от ЗЗД да

заплати на И. Я. Г. сумата, представляваща разликата над 30 000лв. до 55 000лв./т.е. сумата от 25 000лв./, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на настъпила смърт на С. Ц. С. при ПТП, настъпило на 12.11.2016г., по вина на водача на незастрахования л.а. „Рено“, модел „Меган“ с рег. № NU 526 AV, с обичайно пребиваване в чужда държава, управляван от водача Т. С. Х.-Г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 26.02.2022г. до окончателното изплащане; 3/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ на осн. чл.511, ал.1, т.3 от КЗ, вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, чл.86 от ЗЗД да заплати на Р. Я. И. сумата, представляваща разликата над 30 000лв. до 55 000лв./т.е. сумата от 25 000лв./, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на настъпила смърт на С. Ц. С. при ПТП, настъпило на 12.11.2016г., по вина на водача на незастрахования л.а. „Рено“, модел „Меган“ с рег. № NU 526 AV, с обичайно пребиваване в чужда държава, управляван от водача Т. С. Х.-Г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 26.02.2022г. до окончателното изплащане; 4/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ да заплати на адвокат П. С. от САК на осн. чл.38, ал. 2 от ЗАДв. сумата, представляваща разликата над 2 345лв. до 4 880лв./т.е. сумата от 2 535лв./ - адвокатско възнаграждение; 5/ е осъдено Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Окръжен съд - Разград сумата, представляваща разликата над 2 420лв. до 6 700 лв. /т.е. сумата от 4 280 лв./, представляваща държавна такса върху уважения размер на исковете, на осн. чл.78, ал.6 от ГПК, вр. чл.83, ал.2 от ГПК.

ОСЪЖДА Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ да заплати на адвокат П. С. от САК, личен номер 4700103910, сумата от 3 670лв., представляваща адв.възнаграждение за оказана на ищите Д. Н. С., И. Я. Г. и Р. Я. И. безплатно адвокатска помощ пред въззивна инстанция, на осн. чл.38, ал.2 от ЗА.

Решението подлежи на касационно обжалване при условията на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните пред Върховен касационен съд.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____